

Dosarul nr. 3ra-791/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: G. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ghennadi Vedențev cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 5 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și Ghennadi Vedențev, și a fost menținută hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 19 august 2016 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ghennadi Vedențev cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 31 martie 2016, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 1/16-36 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. Liviu Rebreanu, 83, lui Ghenadi Vedențev”.

A menționat că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în corespundere cu prevederile art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, a efectuat controlul sub aspectul legalității actului administrativ vizat și a constatat că acesta contravine prevederilor legislației în vigoare.

În temeiul art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, prin notificarea nr. 1303/OT4 -1218 din 27 iunie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea deciziei nr. 1/16-36 din 31 martie 2016, iar ca rezultat, ținând cont de prevederile art. 68 alin. (2), (3) din aceiași lege, a înaintat acțiunea în judecată.

Astfel, reclamantul a relatat că potrivit art. 11 Cod Funciar, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate, trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația.

A precizat că potrivit art. 8 alin. (1), (2), (3) al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, loturile de pământ de pe lângă casă includ terenurile ocupate de casă, de anexele gospodărești și de grădini, atribuite conform legislației, inclusiv conform art. 82 din Codul Funciar al RSS Moldova cu toate modificările și completările ulterioare. Proprietar al lotului de pământ de pe lângă casă este persoana fizică care l-a primit conform legislației și l-a legalizat prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Nu sunt supuse vânzării-cumpărării loturile de pământ de pe lângă casă aflate în folosință temporară a cetățenilor, precum și terenurile a căror suprafață depășește norma prevăzută de legislație. Terenurile menționate se vând conform art. 4.

La fel, a arătat că în corespundere cu art. 4 alin. (10) al legii citate, terenul de pe lângă casă atribuit în folosință temporară și terenul cu care lotul de pământ de pe lângă casă depășește norma prevăzută de legislație se vând la prețul normativ conform tarifului indicat la poziția I din anexa la lege sau se dau în arendă persoanelor în a căror folosință se află. În cazul în care după parametri și amplasare, pot fi formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, terenurile menționate se transmit în proprietate persoanelor în drept ori se înstrăinează în alt mod conform legislației.

A mai indicat că conform prevederilor art. 16 alin. (3) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004, în baza studiului de la alin. (1) și (2) al prezentului articol, inginerul cadastral elaborează un aviz, care se prezintă solicitantului, privind posibilitatea formării bunului imobil.

Reclamantul a specificat că urmează a fi reținute și prevederile pct. 55, 57 și 58 ale Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 2 aprilie 2013, potrivit cărora loturile de pe lângă casele de locuit se transmit în proprietate proprietarilor caselor de locuit în limitele prevăzute de documentele de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit, inclusiv de contractul de atribuire a terenurilor în folosință pe termen nelimitat. În cazul în care casa de locuit se află în proprietate comună în diviziune, administrația publică locală transmite lotul de pe lângă casa de locuit în proprietate comună în diviziune, indicând cota-parte ideală a fiecărui proprietar, care este proporțională cu cota-parte de proprietate asupra casei de locuit. Modul de folosință a terenului în natură se stabilește în baza unui acord al coproprietarilor, autentificat notarial, iar în caz de litigiu, prin hotărâre judecătorească, la cererea persoanei/persoanelor interesate.

Din conținutul aceluiași prevederi, a menționat că terenurile aferente caselor de locuit se transmit gratuit în proprietate privată proprietarilor caselor respective (li se autentifică dreptul de proprietate) în limitele suprafeței care a fost atribuită în conformitate cu legislația, eliberându-se titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

A susținut că în temeiul pct. 14 al Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, trecerea în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă se poate efectua, la

cererea persoanei interesate, atât până la inițierea, cât și în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă. În acest caz persoana depune la primăria localității o cerere privind transmiterea terenului în proprietate privată și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. La cerere se anexează contractul de dare în folosință a terenului pe termen nelimitat sau documentul de atribuire a terenului pentru construcția și exploatarea casei de locuit.

Astfel, a declarat că în urma examinării conținutului actului administrativ notificat, cât și a actelor care au stat la baza adoptării acestuia, Oficiul a constatat despre lipsa actelor doveditoare a deținerii legale a suprafețelor de teren autentificate persoanelor vizate în decizie și a studiului de prefezabilitate privind imposibilitatea formării bunului imobil.

În așa fel, reclamantul a invocat prevederile pct. 67 al Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 2 aprilie 2013, potrivit căroră, terenurile aferente caselor de locuit individuale, asupra căroră lipsesc documentele doveditoare pentru suprafețele deținute legal, se vând proprietarilor caselor de locuit, la preț normativ, iar dimensiunile concrete ale terenurilor se vor stabili pornindu-se de la normele de urbanism și regulile de construcție în vigoare.

Reieșind din prevederile citate, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a considerat ilegală autentificarea dreptului de proprietate lotului de pe lângă casă efectuată prin decizia contestată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, art. 3, art. 5 lit. b), art. 17 alin. (2), art. 21 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/16-36 din 31 martie 2016 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. Liviu Rebreanu, 83, lui Ghennadi Vedențev”.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/16-36 din 31 martie 2016 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. Liviu Rebreanu, 83, lui Ghennadi Vedențev”.

La 10 octombrie 2018 Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 12 octombrie 2018 Ghennadi Vedențev a declarat apel împotriva hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 5 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și Ghennadi Vedențev, și a fost menținută hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că actul administrativ contestat a fost emis contrar prevederilor legale, iar prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 8 mai 2019 Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 5 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

A menționat că autoritatea publică locală la emiterea actului administrativ contestat nu a încălcat prevederile legale și a acționat conform normelor stabilite de legiuitor.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 5 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 8 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Consiliul municipal Chișinău, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Chișinău.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru